

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Genelge No: 2005/11 ÖZETİ: Tehlikeli Atık Taşınımı

Tarih :

GENELGE NO.

(2005/11)

Bakanlığımızca Avrupa Birliği müktesebatına uyum çerçevesinde hazırlanan ve 27 Ağustos 1995 tarih ve 22387 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'ni yürürlükten kaldıran yeni "Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği" 14.03.2005 tarih ve 25755 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Anılan yönetmelik, tehlikeli atıkların üretimi, toplanması, geçici olarak depolanması, taşınması, geri kazanımı, bertarafı, uluslararası ticaretine ilişkin teknik ve idari esasları kapsamaktadır.

Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin 11, 12 ve 13'üncü Maddeleri doğrultusunda tehlikeli atıkların insan ve çevre sağlığına zarar vermeden taşınması amacıyla;

-Atığın özelliğine uygun araçlarla taşınması ve aynı araçta, aynı özelliklere sahip (konteyner, varil, vs içinde) atık taşınması durumunda taşınacak atığın anılan Yönetmeliğin Ek-7'sinde verilen aynı atık kodunda olması,

-Aynı araçta farklı kaplar içinde farklı özelliğe sahip atıkların taşınması durumunda, reaksiyona girmeyecek şekilde gerekli tedbirler alınmak suretiyle atıkların taşınması ve her bir atık türü için Ek-7'de yer alan kodların kullanılması,

-Atıkların yurt içinde taşınması durumunda Yönetmelik Ek:9-A'da verilen atık taşıma formlarının, uluslararası taşımacılıkta ise Ek:9-B'de verilen uluslararası taşımacılık formlarının doldurularak gerekli prosedürün uygulanması,

-Atık taşımak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin, taşımak istedikleri atığın çeşidini, hangi özellikte ve ne miktarda olduğunu ve kullanacakları aracın bu işe uygunluğunu gösteren belge ve dökümanlarla birlikte Valiliğe başvurmaları ve lisans almaları,

-Taşınacak atığın fiziksel ve kimyasal özelliğini içeren Türkçe malzeme bilgi formlarının ve acil durumda kullanılacak gerekli malzemenin, ulusal atık taşıma formu ile birlikte her bir taşıma işleminde araçta bulundurulması, gerekmektedir.

Bu bağlamda, tehlikeli atık taşımacılığında gözönünde bulundurulacak önemli hususlar aşağıda verilmektedir.

Araçların ve Firmaların Lisanslandırılmasında Genel Kurallar

Madde 1

a)Lisans almak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, taşımak istedikleri tehlikeli atığın çeşidini, hangi özellikte ve ne miktarda olduğunu, ne tür bir araçla taşıyacaklarını ve bu aracın uygunluğunu belgelemek üzere anılan Yönetmeliğin Ek-18'inde yer alan bilgi ve belgeler ile Valiliğe başvurmak zorundadır. Firma merkezinin ve firmanın faaliyet gösterdiği tesis yerinin ayrı illerde olması durumunda, firmanın faaliyet gösterdiği tesisin (araçlar ve araç parkının) bulunduğu İl Valiliği sorumludur.

b)Lisans, başvuran firmaya ve araca verilir. Lisans alan firma, 11/7/1993 tarihli ve 21634 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tehlikeli Kimyasallar Yönetmeliği Ek-4'de yer alan tehlikeli atık işaretlerini ve etiketlerini taşıdığı yükün özelliğine göre araçlarında kullanmak zorundadır.

c)Lisans devredilemez, 3 yıl için geçerlidir ve bu süre sonunda yenilenmesi gerekir. Lisans almaya esas konularda bir değişiklik olması durumunda lisansın yenilenmesi gerekir. Taşımacılıkta öngörülen kuralları yerine getirmeyen firmaların lisansı, Valilikçe iptal edilir.

d)Mevcut Lisanslı firmalar ve araçlar, anılan yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde lisanslarını yenilemek zorundadır.

Lisans Alacak Araçlarda Aranacak Hususlar

Madde 2

a) Tehlikeli atık taşıyan her bir araç için Türk Standartları Enstitüsü tarafından "Tehlikeli Maddelerin Karayolu İle Taşınması Hakkında Yönetmelik" çerçevesinde atığın tehlikelilik özelliğine göre, aracın sahip olması gereken donanımlara ve özelliklerine sahip olduğunu gösterir "Uygunluk Belgesi"ne,

b) Her bir aracın zorunlu trafik sigortasına,

c) Araçların, kaza halinde, müdahale ve ilk yardım amacıyla gerek insan sağlığına gerekse çevrenin korunmasına yönelik gerekli tüm malzemelere ve kaza halinde insan ve çevreye olacak etkilerin giderilmesi amacıyla alınacak tedbirleri içeren acil durum talimatnamesine

Sahip olması gerekmektedir.

Lisans Alacak Firmalarda Aranacak Hususlar

Madde 3

a) Tehlikeli atık taşımacılığı yapacak sürücüler için USD (Uluslararası Sürücüler Derneği), UND (Uluslararası Nakliyeciler Derneği) ya da Milli Eğitim Bakanlığı'ndan onay almış kurum ve kuruluşlardan alınmış sürücü eğitim sertifikalarına sahip olması,

b) Kaza ve arızalardan sonra uygulanmak üzere alınacak tedbirlere ilişkin talimatnamenin araçlarda bulunması ve sürücülerinin bu konuda eğitimli olması,

c) Firmanın bu amaçla kullanacağı araçlara lisans alması,

d) Tehlikeli yük taşımacılığı için lisans alacak firmanın, bu amaçla kullanacağı araçlarının lisanslarını Valiliklere bildirmesi, zorunludur.

Lisans Başvurusunun Valiliklerce Değerlendirilmesi Esasları

Madde 4

Tehlikeli atık taşıyacak araç ve bu araçların bağlı buldukları firmaların lisans başvuruları sırasında anılan yönetmeliğin Ek-18'inde yer alan bilgi ve belgeler istenir. Bu belgelerden sadece şehirler arası taşıma faaliyetlerinde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin Karayolu Taşıma Kanunu uyarınca Ulaştırma Bakanlığından alınacak yetki belgesinin eksik olması ancak ilgili kuruma bu hususla ilgili müracaatının belgelenmesi durumunda 1 yıl içinde yetki belgesi alınması kaydı ile şartlı lisans verilebilir.

Bu belgelerin değerlendirilerek uygun görülmesi halinde araç ve firmalara ilgili Valilikçe lisans verilir. Araçların lisanslandırılmasında bu araçların bağlı buldukları firmanın da lisans esaslarını yerine getirerek lisans belgesi alması gerekir.

Lisans İşleminde Kullanılacak Kod Sistemi

Madde 5

Verilen Lisans Belgelerine kod verilmesi gerekmekte olup,

Tehlikeli Atık taşınmasında Firma Lisansı Kodu: İl Trafik Numarası
- TA-:....

Atık Yağ taşınmasında Firma Lisansı Kodu: İl Trafik Numarası
- AY-...

Atık Bitkisel Yağ taşınmasında Firma Lisansı Kodu: İl Trafik Numarası - ABY-...

Atık Pili ve Akü taşınmasında Firma Lisansı Kodu: İl Trafik Numarası
- APA-...

Tehlikeli Atık taşınmasında araç Lisansı Kodu: İl Trafik No-Firma Lisans Belge Kodu-....

Atık Yağ Taşınmasında Araç Lisansı Kodu: İl Trafik No- Firma Lisans Belge Kodu -....

Atık Akü ve Pil taşınmasında Araç Lisansı Kodu: İl Trafik No- Firma Lisans Belge Kodu -....

olarak kodlama işlemi gerçekleştirilecektir.

Valiliğin Görevleri ve Lisans Vermesi

Madde 6

a)Yukarıdaki maddelerde belirtilen hususları sağlayan araç ve firmalara Valilik tarafından Ek-1 ve Ek-2'de yer alan formatta lisans belgesi vermekle, Lisans verilen araç ve firma bilgilerini Bakanlığa göndermekle,

b)Bakanlığımızca illere gönderilen taşıma formlarının seri numaralarını kayda girmek, hangi seri numarası hangi üreticiye verilmişse kayıt etmek ve yıl sonu itibari ile seri numaraları ve karşılık gelen firmaların listesini Bakanlığa bildirmekle,

c)Bakanlığımız İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına bağlı Döner Sermaye Merkez Şube Müdürlüğü tarafından, Bakanlığımızca üretilen mal ve hizmetler veya yapılan işlere ait her yıl belirlenen ücretler kapsamında, her bir formu ücreti mukabili üreticiye vermekle,

Yükümlüdür.

Tehlikeli Atıkların Karayolunda Taşınmaları Sırasında Yapılacak Denetimlerin Esasları

Madde 7

Tehlikeli atıkların karayolunda taşınmaları sırasında yapılacak olan denetimler, Tehlikeli Maddelerin Karayolu ile Taşınması Hakkında Yönetmelik çerçevesinde yapılır ve denetimler sırasında aşağıdaki belgeler istenir:

a) Valilik tarafından araca ve bağlı bulunduğu firmaya verilen lisans belgelerinin noter tarafından tasdiklenmiş birer örneği,

b) Taşıdığı tehlikeli atığın fiziksel ve kimyasal özelliğini içeren Türkçe Bilgi Formu ile kaza anında yapılacak ilk yardım ve müdahaleye ilişkin bilgileri içeren acil durum talimatnamesi,

c) Taşıyacağı tehlikeli atığın adı ve özelliğine göre kaza anında yapılacak ilk yardım ve müdahalede gerekli olan malzeme ve gereçler,

d) Aracı kullanan şoförün USD (Uluslar arası Sürücüler Derneği), UND (Uluslararası Nakliyeciler Derneği)'den ya da Millî Eğitim Bakanlığı'ndan onay almış kurum/kuruluşlardan almış olduğu "Eğitim Sertifikası",

e) Tehlikeli atık üreticisi tarafından Valilikten temin edilen ve araçta taşınan atık için düzenlenen "Ulusal Atık Taşıma Formu"

Bu maddede belirtilen yükümlülüklerle uymayanlar hakkında Çevre Kanunu'nda yer alan idari para cezaları uygulanır. Ayrıca, Lisans alan ancak taşımacılıkta öngörülen standartlara uymayan firmaların lisansları valilikçe iptal edilir.

Tehlikeli Atık Taşınmasında Taşıma formunun kullanımı

Madde 8

Taşıma işlemi yapılacak araçlarda her bir taşıma esnasında atıkla birlikte araçta taşıma formu bulundurulması zorunludur. Taşıma Formları atık üreticisi (ilgili yönetmelikler gereğince kota ve depozitoya tabi tutulmuş olan firmaların kurmuş oldukları ve Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar da üretici kapsamında değerlendirilir.) tarafından ilgili valilikten temin edilir. Valilik taşıma formları üzerinde bulunan seri ve sıra numarasının hangi atık üreticisine verildiğini kayıt altına alır ve aylık olarak liste halinde Bakanlığa gönderir.

Ulusal atık taşıma formunda yer alan, (A) nüshası mavi, (B) nüshası pembe, (C) nüshası beyaz, (D) nüshası yeşil renktedir. (A) ve (C) nüshaları ikişer adettir. Atık üreticisi ve taşıyıcı tarafından ülke içi taşımada bu form kullanılır.

Uluslararası taşımada ise uluslararası taşıma formu kullanılır. Formun (A) nüshası mavi, (B) nüshası pembe, (C) nüshası beyaz, (D) nüshası yeşil, (E) nüshası sarı renktedir. (A), (C) ve (E) nüshaları ikişer adettir.

Formlar kendinden kopyalı olduğundan (A) nüshasının doldurulması yeterlidir.

Ülke içi taşımada, taşıma işlemi başlamadan önce; Formun üretici kısmı atık üreticisi tarafından, taşıyıcı kısmı ise taşıma işlemini gerçekleştirecek lisanslı firma tarafından doldurulur, ve (D) nüshası taşıma başlamadan önce, atık üreticisinde kalır. Atık üreticisi bu formu taşıma işleminin başladığı hakkında bilgilendirmek amacı ile tesisinin bulunduğu valiliğe gönderir.

(A), (B) ve (C) nüshaları taşıma esnasında atıkla birlikte araçta bulundurulmak üzere taşıyıcıda kalır.

Taşıyıcı tarafından lisanslı bertaraf/geri kazanım tesisine getirilen atıklarla birlikte bulundurulan taşıma formunun Alıcı kısmı bertaraf/geri kazanım sorumlusuna doldurtulup imzalatılarak, taşıyıcı tarafından (A) ve (B) nüshaları atıkla birlikte bertaraf/geri kazanım sorumlusuna teslim edilir. (C) nüshaları taşıyıcıda kalır. Bir nüshası teslimatın tamamlandığını belgelemek amacıyla üreticiye taşıyıcı tarafından teslim edilir.(A) ve (B) nüshaları atık bertarafından sorumlu kişi veya kuruluş tarafından imzalanarak alınır ve bertaraf işlemi tamamlandıktan sonra net miktarlar, bertaraf yeri ve tarihi form üzerine doldurulup, bertarafçı tarafından (A)'nın bir nüshası Bakanlığa, (B) nüshası ise üreticiye gönderilir.

Bakanlığımızca dağıtımı yapılan Ulusal Atık Taşıma Formlarında güvenlik unsurları yer almaktadır. Bakanlığın kullanıma sunduğu formlar dışında her hangi bir şekilde taşıma formu basılarak kullanılmaz. Böyle bir durumun tespit edilmesi halinde ilgili kanunlar gereği ceza maddeleri uygulanır. Valilikler Ulusal Taşıma Formları tükenmeden önce Bakanlığımızı zamanında bilgilendirerek yeni formları talep etmelidir.

Uluslararası taşıma formunun da kullanım prosedürü aynı şekildedir. Ancak, bu formda bulunan (E) nüshası ikişer adet olup taşıyıcı tarafından gümrük çıkışında Bakanlığa bir nüshası gönderilmek üzere gümrük memuruna teslim edilir, ve bu formlar İngilizce hazırlanmış olup, Bakanlığımızdan temin edilir.

Gönderilen ve alınan tüm taşıma formları tüm ilgililer tarafından üç yıl süre ile saklanmak ve denetimlerde yetkili idarelerce istendiğinde ibraz edilmek zorundadır.

1 Kasım 2005 tarihinden itibaren uygulamaya geçilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Bakan

Ekler:

- 1- Firmalar için Lisans belgesi
- 2- Araçlar için Lisans belgesi
- 3- Dağıtım listesi

TEHLİKELİ ATIK TAŞIYAN FİRMALAR İÇİN LİSANS

- 1-Firmanın adı, adresi, telefon numarası,
- 2-Firma sahibinin/sahiplerinin adı, adresi, telefon numarası
- 3-Tehlikeli yük taşımaya uygun donanıma haiz nakliye aracı sayısı
- 4-Lisans alacak araçların plakaları
- 5-Tehlikeli yük taşımacılığı eğitim sertifikasına sahip olan sürücü sayısı
- 6-Taşınacak tehlikeli atıkların tehlike sınıfı numaraları
- 7-Taşınacak tehlikeli atık kodları (TAKY Ek-7)

Yukarıda belirtilen firma, ulusal/uluslararası tehlikeli yük taşımacılığı yapmak üzere, 7'nci maddede verilen tehlikeli atıkları taşımak için gerekli teknik özellik ve donanımlara haiz araçlara sahiptir.

Bu lisans.....tarihinde verilmiş olup,tarihine kadar geçerlidir.

LİSANS NO:

ONAY
(...İl Çevre ve Orman Müdürlüğü)

Not: Lisans verilen firmanın sahiplerinde veya sahip oldukları araçlarda değişiklik olduğunda, lisansın geçerlilik süresi sona erdiğinde lisans belgesi Valiliğe geri gönderilecektir.

TEHLİKELİ YÜK TAŞIYAN ARAÇLAR İÇİN LİSANS

- 1-Aracın ait olduğu firmanın adı, adresi ve telefon numarası, Lisans numarası
- 2-Aracın tipi
- 3-Plaka numarası ve (varsa) şasi numarası
- 4-Araç sahibinin adı, iş adresi ve telefon numarası
- 5-Taşınacak tehlikeli yüklerin tehlike sınıfı numaraları
- 6-Taşınacak tehlikeli atık kodları (TAKY Ek-7)
- 7-Yukarıda belirtilen araç, ulusal/uluslararası tehlikeli yük taşımacılığında, 7'nci maddede verilen tehlikeli atıkları taşımak için gerekli özelliklere sahiptir.

Bu lisans.....tarihinde verilmiş olup,tarihine kadar geçerlidir.

ARAÇ LİSANS NO:

ONAY
(...İl Çevre ve Orman Müdürlüğü)

Not: 1- Her araç için ayrı bir lisans alınacaktır.

2- Araç servisten çıkarıldığında, araçta bir değişiklik yapıldığında, 4'üncü maddede belirtilen şahısların dışında diğer kişilere devredildiğinde, lisansın geçerlilik süresi sona erdiğinde lisans belgesi Valiliğe geri gönderilecektir.

Ek-3

DAĞITIM:

- İçişleri Bakanlığı (Emmiyet Genel Müdürlüğü)
- İçişleri Bakanlığı (Trafik Daire Başkanlığı)
- Milli Eğitim Bakanlığı
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı (Karayolları Genel Müdürlüğü)
- Ulaştırma Bakanlığı (Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğü)
- Valilikler
- Türk Standartları Enstitüsü
- Uluslararası Nakliyeciler Derneği
- Uluslararası Sürücüler Derneği
- Lisanslı Firmalar
- PETDER
- AKÜDER
- Tüm Aküder
- TAP